United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization · UNESCO Associated Schools

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization · UNESCO Nationale UNESCO Commissie

Jaarverslag UNESCO-scholen

Schooljaar: 2018-2019

1. Algemene gegevens

Gegevens contactpersoon UNESCO:

Naam: Chantal Lamers

E-mail: c.lamers@rocmondriaan.nl

Schoolgegevens:

Naam: ROC Mondriaan

Schooltype: MBO

Bezoekadres: Leeghwaterplein 72

Postadres: 2521 DB Den Haag

E-mail: c.lamers@rocmondriaan.nl

Telefoon: 06 2836991

Website: www.rocmondriaan.nl

Aantal leerlingen/studenten:

ROC Mondriaan telt ruim 19.000 studenten in het beroepsonderwijs en ruim 7000 educatie studenten inclusief het VAVO en heeft ongeveer 2100 medewerkers. Het onderwijs is georganiseerd in negentwintig scholen.
ROC Mondriaan werkt in de regio Haaglanden met vestigingen in Den Haag, Delft, Leiden en Naaldwijk.

2. Activiteiten

ROC Mondriaan heeft dit jaar aan de volgende UNESCO-thema's aandacht besteed, te weten:

- Vrede en Mensenrechten
- Intercultureel leren
- Wereldburgerschap Duurzame ontwikkeling

Mondriaan heeft dit school jaar niet geparticipeerd in UNESCO-flagship-projecten.

3. Resultaten

ROC Mondriaan besteedt zowel in het beleid als qua activiteiten in ruime mate aandacht aan UNESCO.

ROC Mondriaan heeft op verschillende manieren vormgegeven aan UNESCO-activiteiten. Zo zijn er projecten uitgevoerd, is er in de lessen aandacht aan UNESCO besteed en hebben er onder meer extra curriculaire activiteiten plaatsgevonden.

MISSIE VAN MONDRIAAN

ROC Mondriaan biedt uitstekend middelbaar beroepsonderwijs en educatie voor jongeren en volwassenen, vooral uit de regio Haaglanden. Zij doen dit in ca. 200 verschillende opleidingen, gegroepeerd in 29 herkenbare scholen, goed verspreid over de regio, zowel in voltijd als in deeltijd. ROC Mondriaan biedt iedereen die school-en leerbaar is een passende (beroeps)opleiding en werkt daartoe nauw samen met gemeenten, Voortgezet Onderwijs, Hoger onderwijs, bedrijven en instellingen. ROC Mondriaan wil de studenten optimaal voorbereiden op het vervolgonderwijs en de (toekomstige) arbeidsmarkt en besteedt daarom veel aandacht aan innovatie en aan (wereld)burgerschap.

DE ONDERWIJSVISIE VAN MONDRIAAN

Mondriaan is vakkundig, innovatief en betrokken.

Deze visie geeft aan hoe de drie kernwaarden terug te zien zijn in het onderwijs. De onderwijsvisie krijgt op schoolniveau een vertaling, passend bij het werkveld en de doelgroep. Om deze visie in de praktijk te brengen is ook een vakkundige, innovatieve en betrokken omgeving nodig. Overheden en bedrijven spelen daarin, naast de medewerkers en studenten, een cruciale rol.

Vakkundig

Mondriaan levert kwaliteit, leidt studenten op tot vakkundige beroepsoefenaars en bereidt ze voor op het vervolgonderwijs. In het onderwijs ligt - naast kennisoverdracht - altijd de focus op het begeleiden van studenten. Docententeams hebben een uitgebreid pedagogisch-didactisch handelingsrepertoire en begeleiden studenten optimaal in hun leerproces. Het vakgebied ontwikkelt zich snel. Docenten houden hun kennis en vaardigheden up to date. Een Leven Lang Ontwikkelen geldt evenzeer voor onze medewerkers als voor de studenten. De verbinding van theorie en praktijk laat studenten direct toepassen wat zij leren.

Technologische ontwikkelingen gaan razendsnel en beroepen veranderen (mede) hierdoor continu. Innovatie is dan ook benoemd als één van de drie kernwaarden van Mondriaan

Innovatief
De dynamiek op de arbeidsmarkt is groot: banen veranderen, verdwijnen en er komen nieuwe functies bij. Werknemers moeten kunnen omgaan met onverwachte of onbekende situaties. Mondriaan bereidt studenten optimaal voor op de snel veranderende arbeidsmarkt, het vervolgonderwijs en het (wereld)burgerschap. Innovatie, samenwerking met het werkveld en 21e-eeuwse vaardigheden maken deel uit van de onderwijsprogramma's. Het vermogen om creatief, kritisch en analytisch te denken, om ondernemend en communicatief vaardig te zijn en om samen te werken, maken de studenten, de werknemers én de school wendbaar en weerbaar. Door een diversiteit aan werkvormen en leeromgevingen ontstaat interactie, differentiatie en flexibiliteit. Medewerkers en studenten hebben een nieuwsgierige, ondernemende en onderzoekende houding. Mondriaan werkt graag samen, onder andere in multidisciplinaire netwerken, en deelt actief kennis. Op basis van nieuw verkregen inzichten, uit ervaring of onderzoeksresultaten, verhoogt Mondriaan de effectiviteit van het onderwijs. Medewerkers en studenten krijgen zo de kans zich te ontwikkelen en te experimenteren met nieuwe ideeën.

Betrokken
Medewerkers van Mondriaan zijn betrokken bij de studenten. Studenten voelen zich gezien en gehoord in een veilige en vertrouwde leeromgeving in duidelijk herkenbare scholen. Mondriaan geeft zo vorm aan de 'klein binnen groot'- gedachte. Studenten zijn betrokken bij het onderwijs en het vakgebied en zij gaan op een respectvolle manier om met medewerkers, medestudenten en mensen uit het bedrijfsleven. Het onderwijs van Mondriaan is beroeps- en maatschappijgericht. Het werkveld, de onderwijsinstellingen en de overheden in de regio zijn betrokken bij het onderwijs. Zo spelen alle partijen gezamenlijk in op maatschappelijke, technologische en economische ontwikkelingen.

BELEID VAN ROC MONDRIAAN

De doelstellingen van UNESCO zijn terug te vinden in een aantal van onze beleidsstukken.
De meest relevante in dit kader is het strategisch beleidsplan 2016-2019 en de Kwaliteitsagenda 2019-2022 van ROC Mondriaan.
Er kan worden vastgesteld dat veel van de uitdagingen uit het strategisch plan zijn opgepakt en tot resultaten hebben geleid. Focus op Vakmanschap is inmiddels geïmplementeerd. De innovatie in het onderwijs kreeg een stevige impuls, mede dankzij de intensieve samenwerking met bedrijven, instellingen en gemeenten. Dat geldt voor het curriculum zelf, maar ook voor de keuzedelen en in tal van projecten en programma's, waaronder een aantal in het kader van de Centra voor Innovatief Vakmanschap.
ROC Mondriaan is vanwege de kwaliteit van het onderwijs, de goed geoutilleerde gebouwen (zoals Hospitality Campus, Sporthal, Sportcampus, Techniek Innovatie Huis, World Horti Centre), het zichtbare onderwijs in de praktijk in de regio. De externe gerichtheid op alle niveaus in de organisatie, maakt het de vanzelfsprekende "huisopleider" in de Haagse regio.

Nog niet alle strategische ambities uit dit plan zijn volledig gerealiseerd (ondernemerschap, uitval bestrijden) en gedurende de looptijd zijn er nieuwe uitdagingen op ons pad gekomen (verbetering beroepspraktijkvorming). Als 'lerende organisatie' kunnen we daarmee ons voordeel doen bij het formuleren van de ambities voor de komende periode.

In 2019 werkt Mondriaan aan een nieuw strategisch plan, aansluitend op het strategisch plan 2016-2019. Daarvoor hebben we hieronder onze belangrijkste uitgangspunten op een rijtje gezet.

Vanuit de kernwaarden 'vakkundig, innovatief en betrokken' staat Mondriaan in de periode 2019-2022 voor:
- Middelbaar beroepsonderwijs (mbo), Vavo, inburgering en educatie van en voor de regio.
- Beroepsonderwijs op maat voor herkansers (herstarters) en werknemers (doorstarters) uit de regio.
- Beroepsonderwijs op maat aansluitend op de ontwikkelingen in de regionale arbeidsmarkt met een portfolio dat daarop aansluit.
- Iedereen is welkom en we laten niemand los. We zorgen voor de juiste plaatsing en begeleiding.
- Ontwikkeling van het onderwijs en de pedagogisch-didactische kwaliteit gelet op complexiteit van de (verschillende) doelgroepen.
- Onderwijskansen voor alle reguliere studenten door middel van doorstroom en opstroom (naar hogere niveaus en het hbo).
- Een inclusieve instelling met een verantwoordelijkheid voor (wereld)burgerschap.
- Een innovatieve instelling die vooroploopt bij het inspelen op de technologische revolutie, de energietransitie en andere relevante maatschappelijke ontwikkelingen.
- Een lerende instelling waar medewerkers en teams de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen.

KWALITEITSAGENDA

Het bestuursakkoord van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de MBO Raad biedt het kader voor verbetering van de kwaliteit van het middelbaar beroepsonderwijs. In de kwaliteitsagenda 2019-2022 zijn drie speerpunten benoemd en negen Mondriaan doelstellingen:

Een succesvolle doorstroom naar het hbo bevordert ook gelijke kansen

Speerpunt 1. Jongeren en (jong)volwassenen in een kwetsbare positie ondersteunen voor betere kansen.
Doelstellingen:
- **Vsv (vroegtijdig schoolverlaten) omlaag**
- Aanbod voor herstarters uitbreiden
- Rendement omhoog

Speerpunt 2. Gelijke kansen in het onderwijs voor iedereen.
Doelstellingen:
- Pedagogisch-/ didactische vaardigheden verbeteren
- **Doorstroom (in- en extern) bevorderen**
- Meer excellentie

Speerpunt 3. Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst.
Doelstellingen:
- Meer (technologische) innovatie
- Meer regionale samenwerkingsverbanden
- **Aanbod voor doorstarters uitbreiden: BBL en LLO (Leven Lang Ontwikkelen)**

De samenwerking met partners in het werkveld, het toeleverend onderwijs, het vervolgonderwijs en de gemeenten is essentieel voor Mondriaan om het speerpunt 'voorbereiden op de arbeidsmarkt van de toekomst' te realiseren

De drie speerpunten en negen Mondriaan-doelstellingen kennen een sterke onderlinge samenhang. Mondriaan wil zoveel mogelijk studenten succesvol naar een diploma leiden. En op die manier voorkomen dat (jong)volwassenen in een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt terechtkomen. Minder voortijdig schoolverlaten (Vsv) en een beter rendement dragen daaraan bij. Ook wil Mondriaan meer jongvolwassenen, die om welke reden dan ook via het initiële onderwijs voor hun 23e geen startkwalificatie hebben behaald een passende opleiding bieden. Dit zijn de zogenaamde herstarters.

Om het eerste speerpunt te realiseren en al onze studenten meer kansen te geven, moet Mondriaan de pedagogisch didactische kwaliteit verder ontwikkelen. Op die manier kan Mondriaan succesvolle doorstroom intern en naar het hbo bevorderen en studenten excellente programma's aanbieden, passend bij hun talenten. Met andere woorden: speerpunt 2 draagt sterk bij aan gelijke kansen in het onderwijs door de potenties van studenten optimaal te benutten.

De kern van het middelbaar beroepsonderwijs is dat het aansluit op de arbeidsmarkt van vandaag én morgen. Dat kan alleen door de gevolgen van de technologische ontwikkelingen voor alle beroepen, opleidingen en het onderwijs zelf nadrukkelijk een plaats te geven via innovatie. En dat is alleen mogelijk door intensief samen te werken in de regio, in zo sterk mogelijke verbanden. Door het aanbod voor volwassenen uit te breiden, levert Mondriaan niet alleen een bijdrage aan het noodzakelijke Leven Lang Ontwikkelen, maar blijft het onderwijs ook sterk betrokken bij de ontwikkeling van beroepen en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Hoe heeft u UNESCO-activiteiten vormgegeven?
X in de les
X in extra curriculaire activiteiten
X in projecten
X anders, nl.

BIJZONDERE BURGERSCHAPSPROJECTEN VAN ROC MONDRIAAN- LOCAL AS WELL AS GLOBAL

Mondriaan ontplooit vele activiteiten op het gebied van sociale en maatschappelijke betrokkenheid, zowel tussen studenten onderling als met de omgeving. Vaak worden bijzondere doelgroepen geholpen, zoals zieken, armen, ouderen, moeders, statushouders, kwetsbare jongeren, etc.

Naast de tijdelijke projecten heeft ROC Mondriaan leerwerkbedrijven waarin studenten hun beroepsvaardigheden en burgerschapscompetenties kunnen ontwikkelen. Bewoners en burgers uit de omgeving hebben baat bij voordelige producten en diensten.
In vorige UNESCO jaarverslagen is hier uitvoerig over gerapporteerd.

Ook dit jaar werden er vele projecten georganiseerd ter bevordering van het welzijn in de regio. ROC Mondriaan kijkt echter ook verder dan de eigen regio. Voor veel van onze opleidingen is het contact met het buitenland een belangrijk onderdeel van de opleiding.
Mondriaan is over de gehele wereld actief om kennis, ervaring en steun te bieden.

Mondriaan begeleidt, in samenwerking met stichting Planet Hope Nederland, de ontwikkeling van een hotelschool in Bangalore (India) waar kansarme jongeren de kans krijgen om een praktijkgerichte opleiding te volgen, met uitzicht op een baan.

ACTIVITEITEN SCHOOLJAAR 2018-2019:

RUTTE ENTHOUSIAST OVER SAMENWERKING IN TECHNIEK

Samenwerkingen tussen technische onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven leveren unieke resultaten op. Door mbo-, hbo- en universitaire studenten met ervaren docenten te laten werken aan echte bedrijfsopdrachten, wordt het mogelijk om indrukwekkende innovatieve oplossingen te ontwikkelen. Dit bleek op woensdag 5 september 2018 tijdens het werkbezoek van minister-president Rutte en staatssecretaris Keijzer van Economische Zaken & Klimaat aan de Delftse techniekbroedplaatsen HighTechCentreDelft (HTCDelft), Betafactory en Accenda.

Tijdens een rondleiding op deze techniekklocatie kregen premier Rutte en staatssecretaris Keijzer voorbeelden te zien van innovaties die tot stand zijn gekomen door onderwijs en onderzoek te koppelen aan vragen van bedrijven. Kennisuitwisseling tussen deze disciplines speelt hierbij een cruciale rol. In de technische ruimte van HTC-Delft werd stilgestaan bij enkele van de succesvolle projecten zoals de robot die wasgoed sorteert van Koning & Hartman, de automatische worstensnijder van Zandvliet Vleeswaren en de interface van VPInstruments.

Studenten gaven uitleg over de 3D printers en toonden vol trots de elektrische racewagen en het toekomstige autonome stadsvoertuig. Ook was er het prototype van start-up KanoePack.

Afsluitend bezochten de bewindslieden Accenda. Daar maakten zij kennis met hun elektrische- en waterstofauto met 100% schone generator.
"Fantastisch om te zien hoe jullie de samenwerking tussen het bedrijfsleven en het onderwijs voor elkaar hebben gekregen", aldus de heer Rutte.

Marcel van Wijk, directeur HTC-Delft: "Het bezoek was een ongelofelijk mooie kans om te laten zien hoe samenwerking vanuit verschillende disciplines en verschillende niveaus de wereld om ons heen echt kan veranderen. Onze studenten werken aan zulke mooie en impactvolle projecten, ik ben ontzettend trots dat we dit ook met de minister-president Rutte en staatssecretaris Keijzer hebben mogen delen."

'WE KWAMEN TERUG ALS ÉÉN GROEP'

Zes studenten zijn samen met twee begeleiders naar Zuid-Frankrijk gegaan en deden daar vrijwilligerswerk op een ecologische camping. Zoiets gebeurt vaker, maar toch gaat het hier om een uniek project.

Het gaat namelijk om studenten van In-gang, een van de trajecten van de Bijzondere Voorzieningen. Jongeren die de nodige moeilijkheden hebben meegemaakt en via dit traject weer een zetje krijgen richting mbo, vavo of een entreeopleiding. Hier wordt vooral gewerkt aan persoonlijke ontwikkeling en het stimuleren van de leerbaarheid.

Tijdens deze reis stond het ervaringsleren centraal, een methode om gedrag te begeleiden en ontwikkelingsprocessen in gang te zetten. Het is een uitstekende methode voor mensen die willen veranderen en het beste uit zichzelf willen halen, want juist door ervaren kom je tot nieuwe inzichten. Ondersteuning kwam van het EU-fonds Erasmus Plus, dat subsidie biedt voor 18 tot 30 jarigen die willen werken aan Europees burgerschap. Jongeren kunnen dan naar een ander land om daar vrijwilligerswerk te verrichten en ontvangen een tegemoetkoming voor kost en inwoning.

In-gang is de eerste Nederlandse school die van deze regeling gebruik maakt. Het idee bestaat om dit in de toekomst een vast onderdeel van het programma te maken.

Resetknop
In Frankrijk was er veel interactie met jongeren uit andere landen, bijvoorbeeld uit Griekenland en Italië. Griekse jongeren waren aan het praten over democratie en studenten van In-gang deden uit belangstelling gewoon mee. Begeleider Rick Klaver was zeer onder de indruk van de manier waarop ze enthousiast aan de activiteiten deelnamen: "Het is voor deze jongens en meiden niet altijd even makkelijk om los te komen van hun situatie hier in Den Haag. Ze hebben vaak te maken met verantwoordelijkheden of lastige situaties die voor andere jongeren niet voor te stellen zijn. Toch werken ze hier uitstekend samen. We gingen met zes mensen en kwamen terug als één groep. Daarnaast zijn ze er even uit, en soms is het gewoon nodig om die resetknop een keer in te drukken."

Noodweer
Het weer zat echter zeker niet mee. De eerste week was het nog gewoon slecht weer, maar de tweede week was het al niet meer gewoon te noemen. Er waren vreselijke overstromingen waarbij drie kilometer verderop zestien mensen om het leven kwamen. De camping was gelukkig vrij hooggelegen, maar na de ergste regenval werd de ravage goed zichtbaar: auto's en bomen lagen soms honderden meters verderop en huizen waren ingestort. De Franse hulpdiensten kwamen snel in actie en studenten kwamen meteen met de vraag: “ Kunnen wij ook niet helpen? “

MEER STATUSHOUDERS NAAR SCHOOL: DE KRACHT VAN SAMENWERKING!

Anderhalf jaar geleden werd onder regie van directeur Bijzondere Voorzieningen Marcel van de Broek gezocht naar een manier om voor jonge statushouders tot 27 jaar een integraal aanbod te creëren met een doorlopende lijn van taal naar arbeidsmarktkwalificatie. Dit leidde tot Project Statushouders met Mirjam Stommen als projectleider. Het project is nu afgerond; de aanpak was succesvol. Een aantal onderdelen is geborgd in de staande organisatie, andere zijn nog in ontwikkeling. Tijd voor een update.

Wie zijn deze statushouders?

Dit zijn voornamelijk jongeren uit Syrië en Eritrea. Vanaf 2016 stroomden jonge statushouders bij Mondriaan binnen met een variatie aan problemen en met, net als Nederlandse jongeren, verschillende leerniveaus. Vaak konden ze hun opleiding in eigen land niet afronden, wat hen hier belemmerde bij het opbouwen van hun toekomst. De kwaliteiten en competenties die zij hebben worden daardoor onvoldoende ontwikkeld en benut.

Actie
Ongeveer twee jaar geleden startten de eerste groepen statushouders in de intensieve inburgeringstrajecten die de Taal+ school aanbood. In '16-'17 liep de doorstroom van de jongeren naar het mbo vast. Duidelijk werd dat voor een goede aansluiting op vervolgonderwijs deze jongeren meer nodig hadden dan alleen taalonderwijs. Vanuit het project werd een aantal processen gestart; naast ISK-groepen is er een Entree-schakelgroep gestart om de doorstroom richting het mbo te kunnen garanderen. Daarnaast is de Taal+ school samen met een aantal mbo-scholen en het Studie Loopbaan Centrum een projectgroep gestart voor doorstroom naar de hogere niveaus.

Work in process
Onder projectleiding van Mirjam Stommen werd ingezet op verbinding. Wat was het grote belang en waar lagen de kansen voor de studenten, voor Mondriaan en ook voor de regio? Vanuit de behoeften van de statushouders werd steeds beoordeeld wat zij nodig hebben om de volgende stap in hun traject te kunnen zetten. Als bij een lappendeken werden steeds nieuwe stukken aangebreid in de vorm van creatieve en inventieve oplossingen.
Er kwamen veel spelers in het veld, zoals duo voor de aanvragen van de studiefinanciering, dienst participatie van de gemeente voor trainingen in budgetteren, het Mondriaan SLC voor voorlichting, de leerwerkmakelaar en het regionale bedrijvennetwerk voor stages. De samenwerking met het hbo werd geïntensiveerd; hier studeren inmiddels al statushouders die bij Mondriaan het taaltraject hebben gevolgd.

Er werd geleerd van gelijksoortige projecten in het buitenland. Wat er niet was werd ontwikkeld: van lesmateriaal en aanmeldingsstructuur tot bekostiging. Stap voor stap werd wat niet mogelijk leek, (vaak door lobby) toch verwezenlijkt. Vooroordelen werden weggenomen en langzaam maar zeker groeide zo bij alle betrokkenen het enthousiasme. Vrijwel alle ROC Mondriaan mbo-scholen openden voor deze doelgroep hun deuren en boden de extra inzet die nodig was.
De ervaringen waren (en zijn) vooral positief, je hoorde vaak: "Wat een gemotiveerde leerlingen zijn dit!"

Mbo meets educatie
Als onderdeel van het project is er extra ondersteuning gekomen voor de mbo-scholen: extra taal voor de studenten en scholing voor docenten. Dit extra taalonderwijs wordt nu in een structuur gevat. Je kunt het zien als een verrijking van het mbo, want er is een brug geslagen tussen educatie en het mbo die er voorheen niet op deze schaal was. Jong volwassenen met een NT2 achtergrond kunnen nu doorstromen naar het mbo.
Na het volgen van een taaltraject bij de Taal+ school of ISK-ESK-trajecten stromen jongeren door naar Entreeopleidingen, een mbo-opleiding of het schakeljaar op het hbo. Dit geldt inmiddels voor honderden studenten. Gaby Barreto noemt het dan ook een groot succes.

VNG: Best Practice
Het Project Statushouders heeft al met al tot een modelaanpak bij Mondriaan geleid, die zoveel indruk heeft gemaakt dat de VNG het als Best Practice ziet. Ook de gemeente en de regio zijn enthousiast over deze aanpak. Ook andere organisaties tonen belangstelling voor deze aanpak, zoals

bij de ministeries SZW en OCW, de MBO Raad en het UAF (Stichting voor Vluchteling Studenten).

FEESTELIJKE CERTIFICAATUITREIKING ISK EN ESK

"Als er diploma's of certificaten worden uitgereikt, dan ga ik daar bijna nooit naar toe. Maar voor jullie maak ik graag een uitzondering!": zo zei Pierre Heijnen tegen een zaal vol met studenten uit de Internationale Schakelklassen (ISK) en de Entree Schakelklassen (ESK).

Daar had hij een goede reden voor: "Jullie zijn sterke mannen en vrouwen en de samenleving wacht op jullie, daarom moeten jullie je welkom voelen in Nederland." Er waren meer gasten, ook de studenten die nog in het eerste jaar van hun traject zitten waren aanwezig om voor iedere geslaagde een luid applaus te laten horen.

Met een mooi slagingspercentage van 80% ontvingen ruim 100 studenten een certificaat voor het succesvol afronden van hun ISK of ESK traject. Met een ESK certificaat kan een student volgend schooljaar naar de School voor Entreeopleidingen of in sommige gevallen instromen in niveau 2 of hoger en wie ISK heeft gedaan kan - afhankelijk van het niveau - ook naar Entree, het mbo, of het ESK traject in of gaan werken. Binnen deze trajecten ligt de focus vooral op het taal en rekenonderwijs en wordt er ook aandacht besteed aan het voorbereiden op toetsen.

Voor het uitreiken van de certificaten werd Kimm Blok naar het podium gevraagd. Zij is de administratief medewerkster die iedereen kent als 'juffrouw Kimm' en waar alle studenten veel contact mee hebben, ook als ze wel eens boos zijn of verdrietig. Aan haar was de eer om alle namen op te noemen. Speciale eer was er ook nog voor projectleidster Gaby Bus. Zij kreeg namens het team en de studenten een leuke collage gebaseerd op een schilderij van Karel Appel. Daarna was er een swingende afsluiting, eerst met een lied gezongen door alle docenten, gevolgd door een optreden van rapper Stoorzender en zo bleef het nog lang gezellig op de Henri Faasdreef.

'DOE WEER MEE' IN HET KOORENHUIS

De jaarlijkse certificatenuitreiking van de wervingscampagne 'Doe weer Mee!' heeft weer plaatsgevonden in het Koorenhuis. Deelnemers van de Taal+ school die een cursus lezen en schrijven, rekenen of digitale vaardigheden hebben gevolgd, kregen daar hun certificaat uit handen van verschillende wethouders uit de regio. Het kassenbedrijf BOAL uit 's-Gravenzande ontving de "Doe Weer Mee! Pluim" van onderwijsdirecteur Marcel van den Broek. Deze

jaarlijkse pluim is bestemd voor een organisatie of persoon die zich bijzonder heeft ingezet voor de aanpak van laaggeletterdheid in regio Haaglanden. Dit jaar gaat de pluim naar BOAL omdat het bedrijf een positieve bijdrage levert aan het bevorderen van de geletterdheid van hun werknemers. De Taal+ school verzorgt er lessen 'Taal op de werkvloer' en BOAL motiveert de werknemers om mee te doen. Zo zijn ze een mooi voorbeeld voor andere bedrijven en werkgevers. HRM directeur Wim 't Hart nam samen met een van de werknemers trots de pluim in ontvangst. Na het officiële gedeelte verzorgden DAPA-studenten nog een geweldig Nederlandstalig liedjesprogramma.

INTERNATIONALISERING IS VAN ONS ALLEMAAL

Internationalisering is een vast onderdeel van het curriculum van de School voor Lifestyle, Sport en Bewegen. De studenten van LSB bewegen zich over de hele wereld – van Amerika tot China – om nieuwe ervaringen op te doen, om te leren en te ontdekken welke (on)mogelijkheden er elders liggen. Job Schenau (schooldirecteur): "Ed van Hattem is als coördinator internationalisering verantwoordelijk voor de continuïteit en uitvoering van ons internationaliseringsplan. Docenten-uitwisseling, internationale stages, best practices en mooie ervaringen zitten daar allemaal in."

"In drie jaar tijd hebben we een heel netwerk in Europa en daarbuiten opgebouwd", vertelt Job trots. "Ons doel is het prikkelen van zowel de student als de docent. Zo hebben we een Europees netwerk 'MOVES', waarin docenten en mbo-studenten uit België, Finland, Engeland, Portugal en Spanje ervaringen uitwisselen. Jaarlijks wordt er in één van deze landen een conferentie georganiseerd over de ontwikkelingen in ons vakgebied. Voor alle deelnemers is dat een hele ervaring. De kijk op het leren van studenten is in het ene land bijvoorbeeld veel meer coachend en in een ander land meer sturend."

Ook de regels verschillen. In Finland bijvoorbeeld lijkt er wettelijk gezien meer ruimte om zelf het onderwijs in te richten. Om daar als docent te mogen werken moet je een universitaire master hebben afgerond en dat geeft een bepaalde status aan het beroep van docent. Wat mij echter wel opviel, was dat er daar veel minder structuur zit in het onderwijs. Studenten mochten veel meer zelf kiezen waaraan ze deelnamen, met als gevolg dat ik weinig studenten zag in de drie dagen dat ik er was. Waar ik op voorhand dacht veel van de Finnen te kunnen leren, vertrok ik met de overtuiging dat ze daar ook veel van ons kunnen leren."

Grenzen verleggen

Doel van het internationale netwerk voor studenten is ervaringen op te doen in het buitenland en het bevorderen van wereldburgerschap. "We hebben studenten die nog nooit over de grens zijn geweest. Voor hen is een buitenlandstage heel waardevol, en ook spannend. Ze leren op eigen benen staan en maken grote stappen in hun ontwikkeling. Ook het communiceren in een andere taal en cultuur gaat met sprongen vooruit. Ze voelen zich gewaardeerd. We zien vaak een compleet andere student na zo'n internationale stage: vol zelfvertrouwen, realisme en plannen."

Verschillen
Per land ligt het accent op de docentenuitwisseling en stage anders. Job: "Zo wordt in Finland veel gedaan aan projectmatig onderwijs, bijvoorbeeld probleemjongeren bereiken middels een buitensportprogramma. In Londen hebben we ervaren hoe het docententeam met zeer beperkte faciliteiten omgaan met een moeilijke doelgroep. We hebben gezien dat de docenten daar heel dicht bij de belevingswereld van de leerling staan en echt hun taal spreken. Studenten komen overal verschillende doelgroepen tegen en leren van elkaar. Het prikkelt ons om over onze eigen gebruiken na de denken en het leert ons nog meer te waarderen wat we hebben."

Allemaal van elkaar leren
"Bij Lifestyle, Sport en Bewegen staat tijdens internationalisering 'cultural awareness' centraal. Bijvoorbeeld het in beweging brengen van ouderen of mensen met een beperking. Het organiseren van jeugdkampen is eveneens onderdeel van de opleiding.

Studenten uit andere landen kijken bij ons wat dat betreft hun ogen uit. We besteden tijdens lessen burgerschap ook aandacht aan internationalisering: 'internationalisering at home'. Ik gun elke student en elke docent een internationale stage, omdat ik erg geloof in de inzichten en de persoonlijke ontwikkeling die het oplevert. Datzelfde geldt voor docenten en studenten uit het buitenland die veel van ons kunnen leren. We mogen best accepteren dat wij goed genoeg zijn en ons realiseren dat wij veel te bieden hebben. Het is dus halen maar ook brengen. Internationalisering moet van ons allemaal zijn!

INNOVATIE VAN SHREDDER NAAR FOODTRUCK

Binnenkort moet in elke Mondriaan-kantine een shredder staan om plastic mee te versnipperen, worden beveiligingsexamens afgenomen in een virtuele werkelijkheid en staat er op evenementen in de regio een Mondriaanfoodtruck. Dat zijn nog maar enkele voorbeelden uit de recente rapportage Innovatieprojecten van de dienst Onderwijsondersteuning en Advies (OOA).

Tot nu toe zijn 22 innovatieprojecten ingediend, waarvan er vijftien zijn goedgekeurd (zie overzicht), en soms zijn samengevoegd. Vijf projecten kregen een negatief advies. Met de projecten is een bedrag gemoeid van ongeveer tweehonderdduizend euro. Projecten werden afgekeurd, omdat voorstellen niet concreet of innovatief genoeg waren, al in het reguliere schoolprogramma zitten of ondersteuning vanuit andere middelen kunnen ontvangen.

Staand leren
Marisha Groen van de School voor Administratie Den Haag: "Zeer binnenkort beginnen we, in samenwerking met de Open Universiteit, een onderzoek met sta-zit-bureaus. Dit type bureau geeft de student de keuze om de les staand of zittend te volgen. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat

staan een positief effect heeft op de hersenen. In mei is een pilot uitgevoerd waarbij gebruik is gemaakt van bartafels. We hebben nu budget voor professionele sta-zit-bureaus én voor het onderzoek."

Killers
In de rapportage waarschuwt OOA voor innovatie killers, zaken die innovatie in de weg staan: "Bijvoorbeeld het vermijden van risico's of de ambitie om zoveel mogelijk voorspelbare resultaten te leveren. Een van de belangrijkste Innovatie killers is de gedachte dat 'innovaties vanzelf wel ontstaan'." Het advies is daarom ideeën actief op te halen en te voeden.

OOA wil het proces van aanvraag naar (al dan niet) goedkeuren versnellen. Ook gaat men resultaten beter delen, online en offline. Op Mondriaannet wordt het dossier innovatie opgefrist en in maart 2019 is de Managementconferentie van het Consortium voor Innovatie een plek om resultaten binnen de mbo-sector te delen.

KPE OP STOOM

De opening van het KPE (Kennis- en Praktijkcentrum Energietransitie) op 17 oktober kreeg veel belangstelling. Zo'n 120 gasten waren daarbij aanwezig. In de eerste nieuwsbrief komen onderwerpen aan bod als gasloos bouwen, het ontwerpproces van het onderwijs en het bezoek aan partners van het KPE. Verder is er informatie over cursussen en trainingen die bij partners gevolgd kunnen worden. In dit eerste nummer gaat het over energieneutraal bouwen en reductie van CO2. De energietransitie vereist eveneens innovatieve technieken, die een plek moeten krijgen in het curriculum van het onderwijs. Daarnaast wordt overleg gevoerd met de partners over welke kennis en praktijkervaring in de toekomst nodig is. Deze informatie is afkomstig uit de nieuwsbrief van KPE van november 2018.

KPE
Kennis- en Praktijkcentrum Energietransitie

EUROPESE UNIE

CURRICULUM IN BUITENLAND VOLGEN

Op woensdag 28 november vond de bijeenkomst European Credit system for Vocational Education & Training (ECVET)* plaats op de Koningin Marialaan. Hier werd antwoord gegeven op vragen over hoe je onderdelen van het curriculum in het buitenland kan volgen en hoe dat werkt. De presentatie wordt verzorgd door experts van een van onze samenwerkingsscholen (ITS) uit Malta.

ecvet
European Credit system for Vocational Education & Training

Waar kan je het beste pizza leren bakken? Ja juist, in Italië. Waarom gaan studenten dat dan daar niet doen? De belangrijkste reden is dat het leren in het buitenland niet geaccrediteerd is. Pizza bakken in Italië is te ver weg voor het hebben van controle daarover. Natuurlijk zijn er meer onderdelen van het curriculum die je in het buitenland kan doen. ECVET maakt dit mogelijk. ECVET geeft op basis van erkende studiepunten de mogelijkheid om in het buitenland delen van het curriculum te volgen en te examineren. De Europese commissie gaat in het Erasmus+ programma de ontwikkeling van ECVET aanmoedigen.

ITS
Institute of Tourism Studies
MALTA

** ECVET is een Europees systeem voor erkenning van elders behaalde leerresultaten. Het Nationaal Coördinatie Punt ECVET verbindt middelbaar beroepsonderwijsinstellingen en stakeholders die met ECVET werken. Daarnaast faciliteert het NCP bij verkenning van de mogelijkheden van ECVET in Leven Lang Leren en mobiliteit binnen Nederland.*

MONDRIAAN PIMPT DOOR!

Een mooie samenwerking tussen ROC Mondriaan, De Bouwmeester Groep en woningcorporatie Haag Wonen: dat is de doorstart van Pimp. De afgelopen jaren hebben studenten onder begeleiding van een leermeester vele Haag Wonen portieken opgeknapt. ROC Mondriaan zorgde voor studenten om praktijkervaring op te doen, de gemeente betaalde de leermeester die de leerlingen begeleidde, Haag Wonen zorgde voor de materialen.

Studenten van ROC Mondriaan gaan weer portieken van Haag Wonen opknappen. ROC Mondriaan heeft 30 studenten die een stage zoeken. Twaalf studenten gaan weer portieken van Haag Wonen opknappen. De Bouwmeestergroep bood (als maatschappelijk partner) aan om met korting leermeesters te leveren. Haag Wonen levert de materialen en betalen de leermeesters. De andere achttien studenten lopen dit jaar mee met wijkbeheerders van Haag Wonen. Tijdens hun stage doen zij ervaring op met het constateren van mogelijke gebreken aan woningen en het inventariseren van wensen van bewoners.

KICKOFF PROJECT WaTTinSTEaM

Hoe krijgen we meer vrouwelijke techniekdocenten voor de klas? Die vraag stond centraal tijdens de start van het project WaTTinSTEaM*. De rol van vrouwen in het techniekonderwijs moet niet onderschat worden als het gaat om meer meisjes te interesseren voor een technische opleiding. De kick-off vond op 26 en 27 november 2018 plaats in het Techniek Innovatiehuis en bij Horeca.

De MBO raad ondersteunt dit project. In WaTTinSTEaM delen scholen uit Finland, IJsland, Portugal, Italië, Duitsland en België hun ervaringen met het werven van meisjes voor een technische opleiding. Vanuit Nederland doen ROC Mondriaan en ROC Twente mee. Wilma Verhoeks en Janke Westerhuis nemen deel aan dit onderzoek.
Drie vrouwelijke techniekdocenten, Tamira Scholten (autotechniek) en Rita Bornebroek (metaal, elektro en installatie) van Mondriaan en een docente van ROC Twente, vertelden over waarom zij voor dit vak hebben gekozen en waar zij tegenaan liepen. Rita en Tamira zijn beiden zo'n beetje het leraarschap ingerold. Techniek was voor hen een bewuste keuze. Beiden hebben zij een technische opleiding gevolgd bij Mondriaan en staan nu voor de klas. Hun ervaring is, dat ze zich in een mannenwereld moesten bewijzen. De mannen geloofden niet dat zij het vak beheersten. Nog voordat zij het bewijs daarvan konden leveren, probeerden de mannen het werk uit handen te nemen. Zo kwam het in ieder geval bij hen over. Nu is het vertrouwen er wel, maar dat heeft wel enige tijd gekost.

** Deze afkorting staat voor Woman and Technical Teachers in Science Technology, Engineering*

and Mathematics en is een van de Key Action 2 projecten van Erasmus+ waar ROC Mondriaan in participeert, naast Sherpa en Adèle. Erasmus+ is een subsidieregeling van de EU.

Rita en Tamira zien grote voordelen in meer vrouwelijke vakdocenten techniek voor de klas. Dat zou eigenlijk fifty-fifty moeten zijn. Het is ook van invloed op de sfeer in de school. Vrouwen zijn minder direct en zijn daardoor makkelijker bereikbaar voor studenten die met vragen zitten. Zij zijn ervan overtuigd dat wanneer er meer vrouwelijke vakdocenten werkzaam zijn in de techniek, de kans groter is dat er meer meisjes gaan kiezen voor een technische opleiding.

REKENDOCENT REIST OPNIEUW NAAR JAKOETSK, SIBERIË

Ton van den Hout, docent rekenen bij de School voor Retail Den Haag, is gevraagd om opnieuw af te reizen naar de koudste stad op aarde. Ton heeft, met collega's in Siberië, een rekenolympiade opgezet en wordt in de kerstvakantie ontvangen door het ministerie van OC&W van de autonome Republiek Yakutsia in de Russische Federatie. Er is een heel programma voor hem opgesteld, inclusief vervoer en overnachtingen. Ton gaat de studenten die bij hem het vak rekenen volgen weer vragen om mee te denken over (reken-) experimenten die hij op deze koudste plek kan uitvoeren.

Ton blikt terug op zijn reis naar Jakoetsk: "Op de laatste dag van mijn verblijf begin dit jaar kwam het idee om complexe rekenopgaven uit te wisselen. En ik werd uitgenodigd het startschot te geven. Mijn opgave was ogenschijnlijk eenvoudig, maar toch lastig om op te lossen. De opgave werd gepubliceerd op de site van hun ministerie van Onderwijs. Scholen konden antwoorden inzenden. In totaal kreeg ik 15 reacties binnen van voor mij volkomen onbekende scholen in steden waarvan ik nog nooit had gehoord. Uiteindelijk waren er twee correcte oplossingen. De kwestie die ik m'n Siberische collega's voorlegde was de volgende: "Uit nader onderzoek is gebleken dat de noordpoolcirkel precies één meter te veel noordelijk ligt. De echte noordpoolcirkel moet één meter naar het zuiden worden verlegd. De vraag is hoeveel langer de nieuwe cirkel is vergeleken met de oude". De volledige uitwerking is uitgelegd en voorgerekend in 30 minuten op de Maasvlakte en is hier te zien.

Oud en nieuw in Oymyakon

Ton van den Hout vertelt dat hij dit najaar is benaderd door het Russische ministerie van Onderwijs. Ton: "Mijn bezoek aan Jakoetsk afgelopen krokusvakantie heeft niet alleen in ons land tot publiciteit geleid, maar ook in Jakoetsk en omgeving. Medewerkers van het Russische departement vroegen of ik niet nog een keer langs wilde komen. En dan om scholen te bezoeken en wat lessen te geven. Ook ga ik de lerarenopleiding bezoeken om te vertellen hoe onderwijs in Nederland in elkaar zit en over verbetertrajecten op school. Overnachten doe ik bij particulieren, waarschijnlijk bij leerkrachten. Op woensdagavond 19 december vlieg ik naar Moskou en na een lange tussenstop vlieg ik door naar Jakoetsk, waar ik op 21 december in de ochtend aankom. Dit keer ga ik via een aantal interne

vluchten naar plaatsen als Churapcha , Ytyk Kyol, Nyurba, Kolyman en Oymyakon (daar breng ik oud en nieuw door). Al deze plekken moet ik nog opzoeken op Google Maps. Dat er flink wat Siberische kilometers worden gemaakt is duidelijk."

Bloggen en vloggen
Ton heeft zijn website, die hij begin dit jaar had gemaakt over (de voorbereiding van) zijn reis naar Jakoetsk, weer geactiveerd. Hij nodigde iedereen (studenten, docenten) uit om vragen te stellen over het bestaan in de koudste stad op aarde. Hij zal proberen vragen te beantwoorden, experimenten uit te voeren en met foto's alles te onderbouwen.

SHREDDER: HERGEBRUIK KUNSTSTOF OP SCHOOL

Binnenkort moet in elke Mondriaan-kantine een shredder staan om kunststof mee te versnipperen. De bedoeling is dat de kunststof wordt hergebruikt in 3D-printers. De shredder is gebouwd door studenten van Technicus engineering niveau 4. Lars Bertam en Kylian Frenk kregen, in het kader van de Proeve van Bekwaamheid, de opdracht om ervoor te zorgen dat de shredder veilig is in gebruik. Als dat klaar is, start een proef bij techniek op de Tinwerf.

Kylian en Lars
"In de shredder draaien messen rond die de kunststof versnipperen", legt Lars uit. "Best wel gevaarlijk. Het apparaat moest dus beveiligd worden, zodat er geen ongelukken mee kunnen gebeuren. Bovendien moet de shredder stoppen wanneer er andere materialen dan kunststof in worden gegooid. Het ging dus niet alleen om de aansturing van de elektrische installatie, maar ook om detectie."

Echt pionieren
"We zitten nu in de eindfase", vult Kylian aan. "Maar voordat het zover was, kwamen we toch wel wat problemen tegen. Het engineeringsgedeelte was het moeilijkst. Zo kwam de frequentieregelaar uit China. De documentatie was uiterst belabberd. Het was echt pionieren om uit te zoeken hoe we de correcte snelheid konden inregelen en hoe storingen konden worden uitgelezen. De software voor de beveiliging hebben we zelf geschreven. Nu is het nog even wachten op een paar onderdelen."

Complex verhaal
Lars vertelt dat er ook contact is geweest met de leverancier van de motor. "Die moest op de juiste manier worden geplaatst en op de frequentieregelaar worden aangesloten. Het was best wel een complex verhaal. We moesten alles zelfstandig uitzoeken en hebben een nieuw softwareprogramma geschreven."

Innovatieve drijfkracht
"In dit soort complexe opdrachten is samenwerking belangrijk", benadrukt Kylian. "Ik ben bijvoorbeeld goed in software en Lars in research en de installatiekant van de shredder." Lars vindt de

innovatieve drijfkracht achter dit project helemaal van deze tijd. "Duurzaamheid heeft tijdens de opleiding altijd onze belangstelling gehad. Recycling is nieuw op onze school. We vonden het heel leuk en nuttig om aan dit product te werken, omdat hiermee het noodzakelijk hergebruik van kunststof werkelijkheid wordt."

"MOEDER ZIJN NIET ONZE ENIGE AMBITIE"

"We zijn allemaal moeder geworden, maar dat is niet onze enige ambitie". De deelnemers aan de moederklas bij de school voor Administratie Den Haag maakt het bezoekend wethouder Bert van Alphen meteen duidelijk: hier zitten jonge vrouwen die verder willen. "En de moederklas biedt ons die kans. Zonder moederklas gaan we thuis zitten en schulden maken."

De school voor Administratie Den Haag kent sinds drie jaar een aparte moederklas met een vast docententeam en speciale randvoorwaarden. Dus geen les na half drie en ook geen les op woensdagmiddag, wel het begrip dat je met zieke kinderen soms lastig in de klas kunt zitten en al het lesmateriaal online zodat je ook van huis kunt werken en ook een klas met opdrachten en deadlines. Fatma Süslü, moederklaspromotor en begeleidster van de klas: "Drie jaar geleden zijn we begonnen met een groepje van vijf moeders. Omdat we moeders zagen uitvallen en omdat deze groep op andere plaatsen vaak werd afgewezen. Een groep die vaak al even geen school van binnen had gezien, soms met een diploma kader of tl, soms zonder diploma. Maar wel een groep die groeit. Nu hebben we een kleine veertig moeders in huis."

Moedermavo

Bert van Alphen, wethouder van onder andere sociale zaken en emancipatie wil de moedermavo's van vroeger nieuw leven inblazen en wilde wel eens zien wat de moederklas betekent voor de wat jongere moeders. "Ik wil horen waar behoefte aan is. Hoe draait jullie klas en wat helpt jullie?" Wat volgt is een indrukwekkende serie verhalen van jonge, vaak alleenstaande, moeders.
"Ik was in die periode van het pad af. Maar toen ik mijn zoon kreeg, wilde ik een goed voorbeeld geven. Straks wil ik naar het hbo". "De moederklas heeft veel voordelen vergeleken met een gewone klas. Daar zou ik al lang weg geweest zijn. Want als je kind ziek is, is er hier begrip en heb je elke dag contact. Je moet dan thuis zijn, want kinderopvang is heel duur". 'Een reguliere klas werkt voor ons niet. We zijn niet meer op level lol hebben." De moeders blijken bereid te reizen of zelfs te verhuizen voor hun opleiding. Als (voormalige) woonplaatsen komt een groot deel van het land voorbij: Rotterdam, Arnhem, Amersfoort, Leiden. "Als ik alleen was, zat ik al weer op Curaçao, maar voor mijn kinderen is hier het onderwijs beter.".

Alles bij elkaar

De school kiest er voor alle moeders in één klas te zetten. Schooldirecteur Jelle Marchand: "Twee studierichtingen, twee snelheden, twee startmomenten, alles zit bij elkaar, begeleid door docenten die gedifferentieerd les weten te geven. Als we verder groeien, maken we misschien twee klassen of we moeten grotere lokalen hebben." Het bij elkaar zitten heeft ook voor de moeders grote

voordelen. "We helpen elkaar. Als oudere student val je vaak buiten de boot en zo maken we het voor ons allemaal makkelijker." Studenten wisselen niet alleen ervaringen uit en opvoedingstips, maar ondersteunen elkaar ook in het opvangen van kinderen als er met bijbaantjes wat extra geld moet worden binnen gehaald. "We houden rekening met elkaar. "

Grammatica

De wethouder móet op enig moment naar zijn volgende afspraak. "Vanuit het armoedebeleid kan ik kijken naar de financiële problemen waar jonge studerende moeders tegen aan lopen. Den Haag kijkt bij het huisvestingsbeleid speciaal naar studenten, dak- en thuislozen en begeleid wonen. Ook daar moeten we misschien meer denken aan jonge moeders en misschien moeten de mensen van de helpdesk geldzaken eens naar jullie school komen. Zelf kom ik graag eens terug. Dan wil ik ook een les geven. Uiteindelijk ben ik lang leraar Nederlands geweest." "Oh ja, grammatica", wordt er enthousiast geroepen.

GOEDE LOOPSCHOENEN, INSPIRATIE EN VERBINDING

Wat in 2018 begon als een grap werd een jaar later werkelijkheid. 23 Mondriaan collega's gingen eind januari 2019 voor een vierdaagse studiereis naar Londen. De groep bestond uit 17 coaches digitaal leren, collega's van de dienst OOA, Menskracht 7 en Functioneel Beheer. Naast inspiratie en kennis opdoen, was het voornaamste doel van deze studiereis het verstevigen van het netwerk van de coaches digitaal leren.

Op het programma stond een bezoek aan de London BETT show. Goede loopschoenen is de tip die iedereen geeft die al eerder naar de London BETT show is geweest, echt een must omdat je daar heel veel loopt.

Verder is de Docklands Academy bezocht, een school met onder meer mbo-opleidingen op het gebied van horeca en toerisme. Tijdens en na de reis werd de opgedane kennis en inspiratie verspreid via een aantal mooie blogs.

MONDRIAAN WEER BIJ BESTE ACHT MECHATRONICA

Op donderdag 17 en vrijdag 18 januari werden de landelijke kwalificatiewedstrijden Mechatronica georganiseerd. Als locatie was voor Festo Delft gekozen, een bedrijf dat bekend staat als een grote drijfveer achter techniekonderwijs. De acht beste teams stonden van 20 t/m 22 maart in de Amsterdamse RAI om daar te bepalen wie er eerste wordt en in augustus naar Kazan (Rusland) gaat. Hier vertegenwoordigden de teams Nederland tijdens de World Skills. In de jury zat onder andere oud Mondriaan student Diewer van der Schoor, die in 2015 samen met

Mitchel Mulder nog meedeed aan de World Skills in Rio de Janeiro.

Met Mondriaan team, dat bestaat uit Tim van den Bogert en Jordy de Schepper, lukte het om bij de eerste acht te komen. Een heel erg grote uitdaging was dat niet, een aantal teams had zich teruggetrokken en er waren helaas maar tien teams overgebleven. Tim en Jordy werden op de Tinwerf via een interne selectie verkozen om als afgevaardigden van Mondriaan aan de wedstrijd mee te doen.

KOKEN UIT DE KLIKO

Maandag 21 januari 2019 was op de Koningin Marialaan de grote afsluiting van een practoraat waarin studenten twintig weken lang bezig zijn geweest met horeca, duurzaamheid en innovatie. De ongeveer honderd bezoekers kregen onder andere van Sebastiaan Bliemert en Pierre Wind veel interessante informatie over de nieuwste mogelijkheden op dit gebied.

Er waren 's middags en 's avonds diverse workshops en daartussen was het tijd voor een uitgebreid diner aan vijf lange thematafels. Na iedere gang schoven de bezoekers door naar een andere thema: zee, plastic, bos & natuur, gewicht en water. Aan de plastic-tafel zaten de gasten aan een tafel gedekt met een tafelkleed gemaakt van oude plastic tassen en werd er verteld over de mogelijkheden om ook op school plastic te recyclen. Zo is er een shredder die bepaalde soorten plastic tot snippers reduceert, klaar voor hergebruik. Ook was er aandacht voor bio-plastic en vervangers voor plastic borden. De borden waarop het eten werd geserveerd waren bijvoorbeeld gemaakt van niet echt smakelijk, maar toch eetbaar materiaal. De tafel met het thema 'gewicht' werkte met een confronterende aanpak. Hier werd na het eten gewogen hoeveel eetbaar materiaal er eigenlijk wordt weggegooid.

Tevreden gasten en studenten aan het werk tijdens Koken uit de kliko. Tussen de gangen door kregen de gasten geen nieuw bestek, maar kwamen er studenten langs met een grote pan met warm water met citroen waar de mensen zelf desgewenst hun bestek in konden schoonmaken voor het volgende gerecht. Iets anders waarmee bewustzijn bij de gasten werd gecreëerd was een trapper die onder de eettafel past, zodat iemand tijdens het eten fietsbewegingen kan maken. Dit om mensen te laten begrijpen hoeveel kilometer tomaten uit een warm klimaat moeten reizen, in tegenstelling tot tomaten uit de slimme kassen van het Westland.

Er was veel animo voor het practoraat, zoveel zelfs dat er niet genoeg plaats was voor iedereen. De studenten die mee wilden doen moesten daarom een motivatiebrief schrijven, aan de hand waarvan een selectie is gemaakt.

EINDPRESENTATIES PROJECT P@CT

Op maandag 21 januari gaven tweedejaars studenten ICT hun eindpresentaties van het project P@CT, een samenwerkingsverband van onderwijs, overheid en bedrijfsleven op het gebied van cybersecurity. Onderwerpen als cyberwapens, DDOS-aanvallen, witwassen via games en malafide hotspots kwamen aan bod.

"Als je wil dat ze het echt goed begrijpen, dan moet je het ze laten uitleggen" zei een docent en de presentaties zaten ook zeker duidelijk en informatief goed in elkaar. In totaal hebben ze zich tien weken lang met hun onderzoek beziggehouden. Docent Gerco Kanbier wees erop dat kennis ten goede en ten kwade gebruikt kan worden, daarom was er ook extra aandacht voor de strafbaarheid van cybercriminaliteit.

De studenten presenteerden voor een volle zaal en daarvóór ook aan tafels waarbij iedereen kon gaan kijken en luisteren. Het viel op dat er in deze ongedwongen sfeer heel makkelijk en duidelijk informatie gedeeld kon worden. Er ontstonden zo gesprekken waarbij de bezoekers met eigen ervaringen kwamen en er een levendige uitwisseling van ideeën ontstond.

Iedereen was het er over eens, dat er nog altijd veel te nonchalant wordt gedacht over de risico's die we allemaal lopen als het gaat om cybercriminaliteit. Scenario's passeerden de revue over de dreiging die bestaat als supermarkten, banken of zelfs kerncentrales het slachtoffer worden van een digitale aanval en dat een volgende oorlog waarschijnlijk vooral in cyberspace zal worden uitgevochten. Het grote publiek moet zich hier veel bewuster van worden, maar de studenten betwijfelen of dat snel te realiseren is.

Misschien moet er eerst iets ernstigs gebeuren om mensen voorzichtiger te laten zijn. Eén groep beëindigde hun presentatie daarom met het citaat: "Het zit in de menselijke aard om niet te willen horen, totdat we wat voelen."

TOP-BEURS OP DE VONDELLAAN

Kletsschijven, aangepaste damborden en sjoelgesprekken: drie voorbeelden van ideeën die studenten van de opleiding Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg presenteerden op de TOP-beurs, vrijdag op de Vondellaan. TOP staat hierbij voor Toegepaste OntwikkelingsPsychologie. De bbl-studenten werken vier dagen in de week en komen zo vaak situaties tegen waar ze zelf heel creatieve oplossingen voor bedenken. Op vrijdag, hun vaste schooldag, lieten ze dit aan elkaar zien en spraken ze met medestudenten die zo de ideeën konden oppakken om er ook op andere werkplekken mee aan de slag te kunnen gaan.

Het ging hierbij om heel concreet inzetbare ideeën zoals de kletsschijf, waarbij iemand die moeilijk uit zijn woorden kan komen makkelijk kan aanwijzen wat hij of zij bedoelt. Of een dambord met schijven die makkelijker te hanteren zijn voor mensen met een motorische beperking. Ook kwam een groepje studenten met het idee van sjoelgesprekken. Wie een sjoelsteen in een bepaald vakje schuift, krijgt een vraag over een van de vier thema's, zoals bijvoorbeeld je sociale leven. Dit is een manier om een gesprek goed op gang te krijgen met mensen die zichzelf niet zo gemakkelijk uiten.

Docent Perry van Niekerk was erg onder de indruk van het enthousiasme van de groep. "Er wordt van alles uitgeprobeerd en dat leidt tot zoveel leuke ideeën. Terwijl er al ontzettend veel bestaat op dit gebied, zie ik hier weer allemaal nieuwe dingen." Debby Naumann en Carla Blenke waren de coördinatoren van de beurs. "Het is behoorlijk druk geweest. Er zijn ook veel mensen vanuit de zorgcentra zelf komen kijken. Ik weet zeker dat die heel wat gaan overnemen van wat ze vandaag hebben gezien."

SJOERD 3-DE IN INTERNATIONALE VERHALENWEDSTRIJD

Sjoerd Olsthoorn, student van de opleiding Applicatieontwikkeling van ROC Mondriaan, is van de honderd deelnemers derde geworden tijdens de ervaringsverhalenwedstrijd die Erasmus+ afgelopen jaar heeft uitgezet.

Erasmus+ is het subsidieprogramma van de Europese Unie waar studenten van Mondriaan jaarlijks gebruik van maken om een buitenlandervaring op te doen. In 2018 zijn er 26 studenten voor meer dan 3 maanden voor hun stage en 140 studenten voor een minimaal 2-weekse studiereis in het buitenland geweest. ROC Mondriaan is sinds 2016 in het bezit van een Mobility Charter van Erasmus+ voor mobiliteiten van studenten en medewerkers.

Zij kregen de opdracht om tot en met 31 december 2018 zoveel mogelijk stemmen te werven. Sjoerd was een van de finalisten. De prijsuitreiking was maandag 11 maart 2019 bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap..

Sjoerd: "In Praag heb ik veel nieuwe vriendschappen opgedaan. In het buitenland leer je in een andere omgeving studeren en werken. Tijdens een internationale stage leer je heel veel van elkaar. Je wordt zelfverzekerder. Ik studeer nu verder op Windesheim, het hbo dus. Dat is een heel praktijkgerichte opleiding, waarbij je ook in het buitenland stage gaat lopen. Ik heb mijn contacten in Japan al gelegd. Of dat het wordt, weet ik nog niet.

75 JAAR VRIJHEID EN ROC MONDRIAAN

Op 19 maart 2019 vond weer een bijeenkomst van het netwerk Burgerschap plaats. Voor deze bijeenkomst was Stichting World Citizen (StiWoc) uitgenodigd om collega's van ROC Mondriaan te interesseren en te informeren over het project YOUR FREEDOM / 75 jaar Vrijheid. (zie ook pagina 26).

In 2020 zal in heel Nederland veel aandacht worden besteed aan '75 Jaar Vrijheid' en de herdenking van het einde van WO II. Het is belangrijk dat jongeren, vooral in de leeftijd van ca 16 tot 23 jaar, daarbij betrokken zijn. Op verzoek van de Provincie Zuid-Holland heeft StiWoC een format ontwikkeld voor de uitvoering van het project bij de mbo-instellingen. Het zou mooi zijn als docenten en studenten binnen deze instellingen daaraan vormgeven met een eigen (maatwerk)projectopzet. Bovendien kan worden aangesloten op mogelijk al lopende programma's en activiteiten binnen ROC Mondriaan.

Op 19 maart werd een eerste verkenning gemaakt van mogelijkheden en interesses. Na een introductie van StiWoc en nadere informatie over 75 Jaar Vrijheid en de projectbenadering was het de bedoeling om vooral in te gaan op hoe het thema Jongeren en Vrijheid tot uitdrukking kan worden gebracht binnen ROC Mondriaan en de rol die deelnemers aan de bespreking voor zichzelf daarbij zien. Vragen die aan het eind van de bespreking aan bod komen zijn:

a. Bestaat er voldoende draagvlak voor de uitvoering van een eigen Mondriaan (breed) project op het vlak van Jongeren en Vrijheid

b. Welke bijdragen kunnen door wie eventueel worden geleverd om het allemaal tot een succes te maken. Met de opmerking dat dit alles los staat van eventuele bijzondere activiteiten in de periode november 2019 tot eind mei 2020 in het kader van 75 Jaar Vrijheid waarbij (onderdelen van) ROC Mondriaan al zijn ingeschakeld of waarvoor verplichtingen zijn aangegaan. Zoals evenementen in de gemeente Den Haag.

ELKE PUNT TELT

De Foodtruck werd op vrijdag 22 maart 2019 ingezet om geld in te zamelen voor de Voedselbank. "Eerstejaars studenten van de opleiding Zelfstandig werkend kok niveau 3 hebben dit helemaal zelf voor elkaar gebokst", vertelt Vincent Dullaart (docent praktijk koken en vak theorie) met enige trots. "Die dag hebben ze op de Grote Markt in Den Haag pizza's gebakken en verkocht onder het motto: 'Elke punt telt'. De opbrengst ging helemaal naar het goede doel."

Vincent was in eerste instantie niet zo enthousiast om een aantal uren het vak Burgerschap in te vullen. "Ik ben kok, dus ik kan de studenten leren koken. Maar drugsproblematiek vind ik lastig. Ik was ook niet zo gelukkig met de reader Burgerschap en ik stelde me de vraag hoe ik het programma kon mixen met de praktijk van de opleiding. Met de klas heb ik de pijlers – juridisch, politiek, maatschappelijke problemen, zeg maar – besproken en hebben we een link willen leggen tussen het vak kok en burgerschap."

Wat zal je doen met 1 miljoen?

"Na een aantal lessen discussiëren kwam het idee uit de klas of ze niet iets konden doen voor een goed doel. Ik heb ze voor de keus gesteld: wat zal je doen met 1 miljoen? De suggesties kwamen al snel. Iets voor ouderen? Iets voor kinderen? Voor mensen die het moeilijk hebben? Zo kwamen we uiteindelijk op de Voedselbank uit. Het werd pizza's bakken en verkopen op de Grote Markt."

Foodtruck helpt Voedselbank

"We kregen de beschikking over de Foodtruck. De klas is verdeeld in verschillende groepen. In het kader van ondernemerschap moesten de studenten alles zelf regelen. De vergunning aanvragen, sponsors regelen, producten inkopen en ga zo maar door. Door sponsoring kon de hele opbrengst op 22 maart naar de Voedselbank."

"De studenten hebben ook flyers gemaakt en mensen benaderd die iets kunnen vertellen over armoede. Zo komen de directeur van de Voedselbank en de Wethouder van Sociale zaken, Armoedebestrijding, Maatschappelijke opvang aan het woord. Zij kopen natuurlijk ook een pizzapunt. Het hoofd City Marketing Den Haag verzorgt een les over hoe je deze actie het beste kunt

promoten. Een pizzabakker leert de studenten pizza's bakken en Bureau Voedselveiligheid behandelt hoe ze voedsel correct kunnen uitserveren. Nu is het zaak om zoveel mogelijk mensen op 22 maart naar de Grote Markt te trekken. Daar treffen ze extra gemotiveerde eerstejaars met hart voor het goede doel."

Femke Klinkenberg (16 jaar): "Deze actie was heel leuk om te organiseren. Je leert dat je meer kan, dan je dacht te kunnen. Zo dacht ik dat ik slecht ben in geld inzamelen, maar ik kwam tot de ontdekking dat ik dat juist goed kan. Leuk om dit samen met de klas te doen."

PIZZA-ACTIE GROOT SUCCES

Er was veel aandacht voor de 18 eerstejaars studenten van de School voor Horeca en Facilitaire dienstverlening die op de Grote Marktstraat pizzapunten verkochten voor een goed doel: de Haagse voedselbank. Diverse wethouders en de voorzitter van de mbo-raad (Ton Heerts) kwamen helpen en mee-eten. Wethouder Bruines van Onderwijs deed enthousiast mee met pizza's bakken. Aan het einde van de dag bleek er maar liefst € 1401,50 te zijn opgehaald. Er loopt ook nog een crowd-funding actie die door de klas is opgezet en daar staat de teller inmiddels op 845,00 euro. *Ton van Schie van de Voedselbank neemt de cheque in ontvangst.*

Henrik is een van de enthousiaste studenten uit deze klas. "We zijn aan het begin van het schooljaar eigenlijk al begonnen en hebben toen het concept bedacht. Om het werk goed te kunnen doen, hebben we een heel leuke spoedcursus pizzabakken gevolgd. Daarvoor kwam een echte pizzabakker naar school. Ook kregen we een gastles van de voorzitter van de voedselbank. Dat heeft veel indruk op ons gemaakt. Gisteren zijn we de hele dag bezig geweest en vandaag zijn we al om half negen begonnen. In ieder geval zit de sfeer er goed in en we krijgen heel leuke reacties."

STUDENTEN VERDIEPEN ZICH IN DEMENTIE

Tijdens het studentensymposium verdiepten ruim negenhonderd verzorgenden en verpleegkundigen in opleiding zich op verschillende locaties van ROC Mondriaan in de nieuwste ontwikkelingen rond omgaan met mensen met dementie. In een videoboodschap wees Hugo de Jonge, minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport, erop dat werken met kwetsbare ouderen "prachtig, betekenisvol en waardevol, maar soms ook ingewikkeld en moeilijk kan zijn".

Een studente verpleegkunde: "De dementie-simulator was een schok voor mij, een echte eye-opener. Nu snap ik hoe het voelt als je een zekere concentratie niet meer kunt opbrengen." De simulator, bestaande uit bril en koptelefoon, dompelt de drager onder in een kakafonie van klanken, waardoor deze ervaart hoe het is om te leven met een sterk beperkt concentratievermogen. "Dit benadert het gevoel van dementie, denk ik best wel".

In een van de ruim tachtig workshops maakten studenten kennis met de mogelijkheden van robotkatten. Inzet daarvan helpt om mensen met dementie een gevoel van geborgenheid en rust te geven. "Ik word er zelf ook helemaal rustig van", was de reactie van een van de studenten. Daarnaast waren er workshops over de inzet van contactclowns, dementievriendelijke wijken, de inzet van domotica en de omgang met onbegrepen gedrag.

TIM CORONEL OPENT NECKAR 1

Op 14 maart 2019 werd de extra leslocatie van de School voor Autotechniek en Mobiliteit aan de Neckar 1 op spectaculaire wijze geopend door Tim Coronel. Hij sjeesde over de gladde vloer met zijn fourwheeldrive Coronel Dakar Buggy de school binnen. Gelukkig ging alles goed. In zijn openingswoord sprak Tim de studenten direct aan over het belang van duurzame innovaties in de autobranche.

Tim in zijn openingswoord: "Ik had jonger willen zijn, dan had ik hier op school gezeten." En aan de studenten die hier les krijgen: "…in de autosport zijn er hobbels op de weg, maar blijf altijd doorzetten! Naar voren blijven kijken, we willen altijd sneller en beter, innovatie staat voorop." Mevrouw Adri Bom-Lemstra, gedeputeerde van de Provincie Zuid-Holland, beklemtoonde in haar korte speech het belang van de relatie school en bedrijfsleven. Natuurlijk waren relaties van grote merken als Mercedes, BMW, Toyota, Mini en Tesla aanwezig. Sebastiaan Bliemert onthulde met vertegenwoordigers van grote automerken (René Mosterd van Peugeot Davo, Pieter Tammens van Toyota Lexus en Rob Steenstraten van Mercedes-Benz) drie vitrines met attributen die met innovatie en autosport te maken hebben.

Intentieverklaring

Ook werd een intentieverklaring ondertekend door schooldirecteur Arien Reyngoudt en Richard van de Watering (directeur After Sales van Wittebrug). Doel is dat beide partijen samen optrekken in het bieden van stageplaatsen, inhoudelijk meedenken over het curriculum, leveren van materiaal, verzorgen van workshops en het organiseren van excursies, bedrijfsbezoeken en docentenstages. Arien Reyngoudt is enorm blij met deze samenwerking: "Onze studenten lopen natuurlijk al jaren stage bij de vele autobedrijven in de regio dus ook bij Wittebrug. Maar we gaan nu echt ook vragen

aan Wittebrug om input te leveren voor de inhoud van de opleiding, om te zorgen dat onze studenten van de laatste snufjes op de hoogte raken zodat ons onderwijs nog beter aansluit bij wat de autobedrijven nodig hebben in de garage."

UITSLAG SKILLS HEROES

Na drie dagen werken, diverse opdrachten en veel gezonde spanning werd vrijdagavond bekend gemaakt wie de winnaars zijn van Skills Heroes 2019. Dit officiële kampioenschap vakwedstrijden voor mbo-studenten vond van 20 - 22 maart plaats in de Amsterdamse RAI. Sommige wedstrijden werden in de weken daarvoor al op andere locaties georganiseerd. Zo was bijvoorbeeld al bekend dat Demi Vrede de tweede plaats heeft gehaald bij Hotelreceptionist.

Om aan de landelijke wedstrijd te mogen meedoen, moet een student zich bij de beste acht weten te plaatsen. Wie deze acht worden, wordt bepaald tijdens regionale wedstrijden die door heel Nederland (en ook bij Mondriaan) eerder dit jaar zijn gehouden. De allerbeste studenten, die bij de landelijke finale eerste worden, worden lid van Team Nederland. Zij gaan in augustus naar Kazan in Rusland om daar uit te maken wie de wereldkampioen wordt op hun vakgebied. Op deze avond kwam er dus antwoord op de vraag of daar ook Mondriaanstudenten bij zitten en dat is helaas niet het geval. Wel kwamen Tim van den Boogert en Jordy Schipper (als team) met hun derde plek bij Mechatronica dichtbij. Vier andere studenten haalden het podium niet, maar zijn wel een geweldige ervaring rijker.

Docenten spelen een belangrijke rol tijdens de Skills-wedstrijden. Miranda Knijff van de School voor Uiterlijke verzorging was ook dit jaar weer actief als workshopmanager bij de kapperswedstrijd. "Je doet dan echt van alles: contacten onderhouden met de deelnemers en hun begeleiders, sponsors zoeken, zorgen dat de producten er zijn, eigenlijk de hele gang van zaken. Ik doe het dit jaar al voor de vierde keer en vind het nog steeds ontzettend leuk om te doen." Kevin Kloosterman van de School voor Technologie en Engineering was workshopmanager bij de wedstrijd Mechatronica. Omdat hij ook de internationale coördinatie regelt, is hij in augustus in Kazan ook van de partij.

SAMEN EEN LEUKE DAG MAKEN

In een mooi samenwerkingsverband hebben twee scholen 32 ouderen een heel geslaagde middag bezorgd.

Studenten van de School voor Uiterlijke verzorging en van de School voor Dienstverlening, Zorg en Welzijn Den Haag hebben deze mensen uitgenodigd om in Moncafé gezellig samen te eten en bij MonBizz Hair konden ze allemaal terecht voor een kappersbehandeling. Sommige dames vertelden dat ze zich na de kapbeurt jaren jonger voelden.

De Stichting 'Laakkwartier in de Maatschappij' is al een tijdje een goede bekende van de School voor Dienstverlening, Zorg en Welzijn Den Haag. Studenten van die school verzorgen nog altijd een gezond ontbijt voor voetballertjes van HVV Laakkwartier. Ook voor oudere mensen zet de stichting zich in door regelmatig leuke activiteiten voor hen te organiseren.

DOOR HET UITWISSELINGSPROGRAMMA LEERDE IK MEZELF BETER KENNEN

Als je een powergirl zoekt, moet je bij Lystra Wilson zijn. Lystra is een op Aruba geboren Nederlandse van 26. Ze kwam hier twee jaar geleden wonen voor haar studie en is van plan alle diploma's te gaan halen die nodig zijn voor een toekomst in international business." Lystra Wilson (26) studeert (financiële) Administratie op de Waldorpstraat.

Op Aruba had Lystra veel werkervaring als kantoorassistente opgedaan, maar de studie- en werkkansen in haar geboorteland waren voor haar te beperkt. Zij maakte de keuze om een toekomst in Nederland op te bouwen. Lystra kwam bij het googelen naar een goede opleiding de website van Mondriaan tegen. "Mondriaan is echt een geweldige school. De kansen die je hier krijgt zijn onvoorstelbaar. Ik viel vooral voor de internationale stage- en uitwisselingsmogelijkheden. Ik schreef me dus in voor Administratie niveau 2.

Niveau 3, 4 en dan hbo

Mijn leven hier is hectisch, want ik moet drie schooldagen vanuit Tilburg, waar ik woon, om 6 uur op om op tijd op school te zijn. Daarnaast twee dagen werken. Maar ik zet door want ik wil hierna niveau 3 of 4 doen en dan hbo Business op Fontys.

"De kansen die je hier krijgt zijn onvoorstelbaar."

Mondriaan is geweldig: ervaring opdoen in Shanghai!

Onze klas deed mee aan een Exchange Program naar Shanghai met elf meiden, begeleid door twee docenten. Het meest indrukwekkend was een bezoek aan het Shanghai Financial Centre, een van de

grootste businesscentra ter wereld. “We mochten meedenken over onze leerdoelen en kregen een uitvoerende opdracht. Onze groep heeft als best practice gewonnen! Mijn toekomstbeeld is door het uitwisselingsprogramma behoorlijk beïnvloed, ik leerde mezelf beter kennen. Ik wou altijd een eigen bedrijf starten, maar voor nu mik ik eerst op de backoffice”.

“Ik woon in een huis met anderen, maar ben toch soms eenzaam. Ik bel daarom mijn moeder iedere dag", lacht ze. "Het is best moeilijk om rond te komen. Ik heb daarom verschillende baantjes via een uitzendbureau. Het werk selecteer ik liefst op wat ik ervan kan leren. Ik verheug me heel erg op de uitwisseling van het volgende schooljaar: we gaan ditmaal naar LONDEN!"

Tip van Lystra
"Motivatie vind je in alles om je heen. Don't ever give up! Kansen slagen alleen als je ze pakt."

75 JAAR VRIJHEID MET STIWOC

Volgend jaar vieren we 75 jaar vrijheid en dat laat Mondriaan zeker niet zomaar aan zich voorbijgaan. Tijdens een bijeenkomst, georganiseerd door de dienst OOA, is er voor docenten burgerschap een presentatie gegeven door Stiwoc (Stichting World Citizen), waar ook Arjan Erkel deel van uitmaakt. Arjan werd in 2002 als medewerker van Artsen zonder Grenzen ontvoerd in Dagestan en kwam pas na twintig maanden vrij. Op het Leeghwaterplein vertelde hij uitgebreid over deze afschuwelijke ervaring. Ook sprak hij over het belang om met studenten het gesprek aan te gaan over vrijheid toen en nu en over het bevechten van vrijheid in het persoonlijke leven. Het zou mooi zijn om dit onderwerp in gezamenlijkheid te beleven en niet alleen in de burgerschapslessen. De mbo-raad en het ministerie van OCW zijn het ermee eens dat het belangrijk is om hier gedurende het volgende schooljaar veel aandacht aan te besteden.

Een aantal docenten burgerschap woonde de bijeenkomst bij om zo inspiratie op te doen, elkaar te inspireren en met Stiwoc te praten over maatwerkprogramma's en projecten. Hoe maak je vrijheid zichtbaar binnen een school? Wat kan ik als docent doen? Wat zou ik graag willen doen? Allemaal vragen waar in gesprek met elkaar een antwoord op gevonden kan worden. Er zijn bij alle opleidingen diverse projecten mogelijk om aandacht aan een thema als vrijheid te besteden. Sectoren als bijvoorbeeld mode, toerisme en handel floreren juist dankzij vrijheid. Aan tafels werden in kleine groepjes ideeën uitgewisseld, zodat voor iedere school wel een mooie invalshoek kan worden bedacht.

ONZE STUDENTEN KIJKEN KRITISCH NAAR BELEID REGERING

Op maandag 20 mei 2019 organiseert de Tweede Kamer de jaarlijkse V-100, een burgerpanel dat Kamerleden helpt bij het controleren van de regering. Dit jaar zijn honderd mbo-studenten uitgenodigd om kritische vragen te bedenken over het beleid van het kabinet. Ook een aantal studenten van de School voor Administratie is gevraagd om een kritisch blik te werpen op het huidige beleid.

De V-100 volgt op de overhandiging van het Financieel Jaarverslag van het Rijk 2018 en het Rijksjaarverslag 2018 (jaarverslagen van alle ministeries) aan de Tweede Kamer tijdens verantwoordingsdag.

Verantwoordingsdebat
Tijdens de V-100 krijgen mbo-studenten de mogelijkheid om kritische vragen te stellen over het huidige regeringsbeleid. Die worden tijdens het verantwoordingsdebat op 21 mei 2019 besproken.

Op die datum debatteert de Tweede Kamer over de jaarverslagen met minister-president Rutte en minister van Financiën Hoekstra.

Thema's
De studenten krijgen bij het opstellen van hun vragen hulp van Tweede Kamerleden. Er zijn dit jaar vijf thema's uit de Rijksjaarverslagen geselecteerd, waar de studenten zich over buigen:

- Kansen op de arbeidsmarkt (Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)
- Woningmarkt (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)
- Grenzeloos mbo (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)
- Investeren in veiligheid (Justitie en Veiligheid)
- Ouderenzorg en verpleeghuiszorg (Volksgezondheid, Welzijn en Sport)

Koffertje
Aan het eind van de dag neemt Khadija Arib, voorzitter van de Tweede Kamer, de vragen die de studenten hebben opgesteld in ontvangst. De Voorzitter krijgt de vragen overhandigd in een koffertje dat het Cibap, vakschool voor verbeelding in Zwolle, speciaal voor de gelegenheid heeft ontworpen.

4. Ondersteuning
In het cursusjaar 2018-2019 is ROC Mondriaan geen moeilijkheden tegengekomen, die ondersteuning vanuit UNESCO wenselijk maakte. Wel heeft ROC Mondriaan samengewerkt met bijvoorbeeld andere scholen, bedrijfsleven, gemeente etc. om projecten goed ten uitvoer te brengen. Zie hiervoor de opgenomen beschrijving van activiteiten vanaf pagina 9.

5. Impact
Van onze studenten eisen we een open houding en respect voor elkaar en de docent. We zien *samenwerken* als een belangrijk aspect van een goede beroepshouding. Omdat goed voorbeeld goed doet volgen, straalt het onderwijsteam in het eigen gedrag het belang van samenwerken uit. Studenten leren hun beroepsvaardigheden en burgerschapscompetenties midden in de samenleving. Vrede en verdraagzaamheid begint met respect voor anderen. Dit komt mede tot uiting in de diverse projecten die op de verschillende scholen van ROC Mondriaan zijn uitgevoerd. Ook hiervoor verwijzen wij graag naar de eerder beschreven activiteiten.

ROC Mondriaan investeert in ouderbetrokkenheid. De afgelopen jaren is er bij verschillende opleidingen veel gedaan om ouders meer te betrekken bij de schoolloopbaan, de ontwikkeling op school en de schoolprestaties van hun kinderen; onze studenten (ook 18+ studenten).

MAAK KENNIS MET VAVO HAAGLANDEN
Vavo Haaglanden. Zo heet de Mondriaan School voor vavo sinds 1 maart. Een nieuwe naam en straks ook een nieuwe locatie voor het vavo. Er staat een verhuizing op stapel naar het gebouw van

Inholland op de Theresiastraat 8 te Den Haag. Centraal, goed bereikbaar en met mogelijkheden tot samenwerking met het hbo.

Rien van Helvert: "De reden voor deze verhuizing en naamswijziging is dat het vavo van ROC Mondriaan zich niet voldoende wist te profileren in de markt. Wat hebben wij te bieden aan arrangementen en wie zijn onze doelgroepen? Wat is ons verhaal? En vooral: hoe onderscheidt vavo Haaglanden zich?”

ESCAPEROOM EXAMINERING

The Mondriaan Mystery, hoe spannend kan examinering zijn? Afgelopen maand gingen zo'n 150 collega's de uitdaging aan. Deelnemers werden uitgedaagd om in een race tegen de klok hun kennis van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) en de Onderwijs- en Examenreglementen (OER-en) te vergroten en te demonstreren. Valsspelen werd niet geschuwd maar let op, de regels zijn gaandeweg aangescherpt en diskwalificatie lag op de loer.

Escaperoom2.pngVerdeeld over teams was het zaak om zo snel mogelijk, in ieder geval binnen één uur, uit de escaperoom te ontsnappen. Door samen te werken werden verrassende raadsels en geheimen opgelost. Het bekende concept van de populaire escaperoom blijkt ook prima te werken om de kennis over wetgeving op te frissen. De escaperoom examinering is een initiatief van de examencommissies voor Zorg en Welzijn en is ontwikkeld en georganiseerd door de dienst OOA.

WETHOUDER BEZOEKT TAAL+ SCHOOL

Saskia Bruines, de Haagse wethouder van Onderwijs, bracht een bezoek aan de Taal+ school op de Brouwersgracht. Na het bijwonen van een les waarin de docent op aantrekkelijke wijze deelnemers liet oefenen met de betrekkelijke bijzin (leerstof voor het niveau B1), werd ze door o.a. schooldirecteur Jolanda Wanningen op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen de school.

Samenwerking binnen de taalketen

De wethouder is al goed op de hoogte van de situatie, maar had toch nog een paar vragen die allemaal duidelijk beantwoord konden worden. De vraag naar goed taalonderwijs is heel groot in Den Haag en de Taal+ school weet steeds meer mensen te bereiken door op diverse locaties te werken. In buurtcentra en op basisscholen zijn ruimtes gevonden voor lessen dichtbij de mensen thuis waardoor het voor bijvoorbeeld moeders mogelijk is om binnen schooltijden naar een taalcursus te gaan. Jolanda Wanningen zegt daarover: "Samenwerking binnen de taalketen is heel belangrijk. Door binnen de taalketen samen te werken met de partners bereiken we meer deelnemers en bieden we maatwerk aan de doelgroep. Door het project Samen Haags hebben we geleerd welke rol een goede stage heeft bij het leren van de taal en bij het vinden van werk."

Continuïteit is belangrijk

Pierre Heijnen wees er bij de wethouder op dat de school echt goed bezig is en dat continuïteit wel erg fijn zou zijn. "Er is steeds meer doorstroom van Taal+ naar het mbo. We zijn nu in staat om nieuwe vakmensen op te leiden waar in de toekomst zo veel behoefte aan zal zijn. Toch is het in het verleden te vaak gebeurd dat we van heel goede docenten afscheid moesten nemen en dat was erg zuur. Bied daarom een stabiele basis, een goede infrastructuur en stel deze veilig zodat we vervolgens adaptief kunnen reageren op nieuwe vragen die in de toekomst zeker gaan komen" Wethouder Bruines erkent de noodzaak om de school die stabiliteit te kunnen bieden en liet weten dat ze met alle informatie die ze kreeg, goed met het college kan gaan evalueren.

6. <u>Zichtbaarheid/Communicatie</u>

Het feit dat ROC Mondriaan een UNESCO-school is komt tot uiting op diverse manieren.

Sinds oktober 2011 is de nieuwbouwlocatie ROC Mondriaan Delft aangewezen als UNESCO locatie. Dit is zichtbaar met een sticker op de voordeur.

<u>Nationale Coördinator</u>

In het schooljaar 2018-2019 is er op verschillende momenten contact geweest met de nationaal coördinator.

Tips voor de coördinator
Doelgroepgericht werken. Studenten en organisaties in het mbo en hbo zijn behoorlijk anders dan basisscholen en vo

8. Netwerk

Heeft u deelgenomen aan netwerkvergaderingen? Ja

Heeft u deelgenomen aan de scholendag? Nee

9. Plannen voor het volgende schooljaar
Op blz 2. t/m 5 is een deel van de Kwaliteitsagenda 2019-2022 van ROC Mondriaan weergegeven. Dit geeft antwoord op de vraag welke plannen er op stapel staan voor de komende schooljaren.

Meer effort in UNESCO
Als regionaal opleidingen instituut gaan we vanaf augustus 2019 met UNESCO over op een andere werkwijze om de scholen meer te betrekken bij de voordelen van het UNESCO school zijn.
Om dat te bereiken wordt iedere scholengroep per jaarlijkse toerbeurt een keer de aanjager van het UNESCO school zijn. Zo kunnen bepaalde thema's ingebracht worden en ontstaat er in de meeste gevallen een meer op de branche gerichte oriëntatie.

Jaarlijks wordt een scholengroep gekozen/aangewezen die voor het betreffende jaar de honneurs waarneemt en het verslag van dat jaar verzorgt. Zo mogelijk participeert de scholengroep in een activiteit van UNESCO of organiseert zelf een activiteit. Dienst OOA ondersteunt daarbij. De scholengroep vertegenwoordigt Mondriaan tijdens de jaarlijkse bijeenkomst en kan samenwerking zoeken met andere UNESCO-scholen. De overdracht vindt plaats gedurende de aanloop naar jaarvergadering en tijdens de jaarvergadering waar de zittende en de komende scholengroepen aanwezig zijn. Na het aanleveren van het jaarverslag door de "oude school" wordt het stokje doorgegeven. Voor het jaar 2019/2020 krijgt de scholengroep van Marie-Claire Gambon, het houderschap. Activiteiten en het jaarverslag worden door de school van administratie verzorgd met als penvoerder Kasvi Simbhoedatpandy.

10. Ondertekening

Naam Pierre Heijnen Datum 1 juli 2019
Voorzitter College van Bestuur ROC Mondriaan

……

U kunt het ingevulde formulier retourneren aan:

mbrugman@unesco.nl
Nationale UNESCO Commissie T.a.v. Marieke Brugman
Postbus 29777, 2502 LT Den Haag